

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Методологія та організація наукових досліджень

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальностей:

011 Науки про освіту, 051 економіка, 056 Міжнародні економічні відносини,
071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування,
073 Менеджмент, 074 Публічне управління та адміністрування, 075 Маркетинг,
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 122 Комп'ютерні науки та
інформаційні технології, 242 Туризм

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, кафедра комп'ютерних систем і технологій

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д.е.н., проф. Пушкар Олександр Іванович

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою
"25" квітня 2016 року, протокол №9

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни "**Методологія та організація наукових досліджень**" складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальностей 011 Науки про освіту, 051 Економіка, 056 Міжнародні економічні відносини, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 074 Публічне управління та адміністрування, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології, 242 Туризм.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи наукових досліджень, а також теоретичні та методологічні основи організації науково-дослідницької діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна "Методологія та організація наукових досліджень" змістовно пов'язана з дисциплінами "Філософія науки", "Методика викладання та інноваційні технології в педагогіці", "Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях". Знання з даної дисципліни забезпечують успішне виконання досліджень, підготовки та захисту докторської дисертації.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Методологічні основи наукового дослідження
2. Технологія і організація наукового дослідження

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" є формування та розвиток здатності до кваліфікованого застосуванню методологічних принципів і методів наукової діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" є:

- сформувані у аспірантів цілісне теоретичне уявлення про загальну методологію наукової творчості;
- озброїти аспірантів інструментарієм наукових методів, які можуть бути з користю застосовані в процесі дослідження складних систем – економічних, педагогічних, інформаційних тощо;
- ознайомити з вимогами, що пред'являються до оформлення різних науково-дослідних робіт;

- передати аспірантам комплекс знань та вмінь, які допоможуть їм здійснювати діяльність пошукового і творчого характеру в процесі виконання своїх професійних обов'язків.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" набувають таких компетентностей:

- ефективно використовувати сучасну методологію наукового дослідження;
- планувати, розробляти, реалізовувати і коригувати процес наукових досліджень;

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин, 6 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Наука і наукове дослідження.

Тема 2. Науковий метод. Методологія наукових досліджень.

Тема 3. Емпіричні методи дослідження та Інструментарій обробки даних емпіричних досліджень

Тема 4. Теоретичні методи досліджень

Тема 5. Системний метод досліджень. Методологія дослідження складних систем.

Тема 6. Моделі та метод моделювання в наукових дослідженнях

Змістовий модуль 2.

Тема 7. Організація наукової діяльності та наукових досліджень

Тема 8. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Тема 9. Проектні форми наукових досліджень

Тема 10. Технологія роботи над дисертацією. Презентація, захист та впровадження результатів наукових досліджень

Тема 11. Технологія та психологія наукової творчості. Розвиток здібностей до наукової діяльності.

3. Рекомендована література

Основна:

1. Пушкарь А.И., Потрашкова Л.В. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности. Учебное пособие. – Харьков: Изд. ИНЖЕК, 2009. – 289 с. (Русск. яз.)

2. Ашеро́в А.Т. Подготовка, экспертиза и защита диссертаций: Учебное

пособие. – Харьков: Изд. УИПА, 2002. – 136 с.

3. Рузавин Г.И. Методология научного исследования: Уч. пособие для ВУЗов. – М.: Юнити-ДАНА, 2005. - 287 с.

4. Морозов В. Культура письменной научной речи. М.: Икар, 2008. — 268 с. — ISBN 978-5-7974-0144-5.

5. Файерабенд П. Избранные труды по методологии науки. – М.: Прогресс, 1986. – 544 с.

6. Семенюк Е.П., Мельник В.П. Філософія сучасної науки і техніки. - Л. Світ. 2006.

7. Кизим Н. А. Нейронные сети: теория и практика применения . - Neural networks: Theory and Application Practices. - Х. : ИНЖЭК, 2006. – 234 с.

8. Клебанова Т.С., Кизим М.О., Черняк О.І., Раєвнева О.В. Математичні методи і моделі ринкової економіки : навч. посіб. для вищих навч. закл. - Х. : ІНЖЕК, 2010. – 454 с.

Додаткова:

9. Пригожин Илья "Философия нестабильности" // Вопросы философии № 6, стр. 46-57 (1991).

10. Наринян А.Р. Основы научных исследований [Текст] : учеб. пособие / А. Р. Наринян, В. А. Поздеев ; Европейский ун-т. - К. : Издательство Европейского ун-та, 2002. - 109 с.: рис. - Библиогр.: с. 108-109.

11. Бертран Рассел Человеческое познание, его сфера и границы/ - Ника-Центр, Институт общегуманитарных исследований М.: 2001,- 150с.

12. Требования к рецензируемым журналам, разработанные издательством «Эльзевир» (Elsevier) в соответствии с международными этическими правилами научных публикаций. - ООО «РИД ЭЛСИБЕР» (версия февраль, 2010).

13. Білецький І.П., Кузь О.М., Чешко В.Ф. Філософія науки. -ХНЕУ, 2005

14. Чешко В.Ф. Стабильная адаптивная стратегия Homo sapiens. Биополитические альтернативы. Проблема бога. - Инжек, 2012.

15. Геєць В.М., Кизим М.О., Клебанова Т.С., Черняк О.І. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство = Modelling of economic security: state, region, enterprise - Х. : ІНЖЕК, 2006. – 239 с.

Інформаційні ресурси:

10. Касьяненко В. О. Моделювання та прогнозування економічних процесів [Електронний ресурс] / В. О. Касьяненко. – Режим доступу : <http://sumdu.telesweet.net/doc/lections/Modelyuvannya-ta-prognozuvannya-ekonomichnih-protsesiv/index.html>.

11. О признаках научной новизны экономических диссертаций

[Електронний ресурс] / Белоусов В. И. – Режим доступу: <http://www.kapital-rus.ru/index.php/articles/article/176696>.

12. / Импакт фактор [Електронний ресурс] / Материал из Википедии – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Импакт-фактор>.

13. Элли Кристалл Вселенная как голограмма [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://www.crystalinks.com/holographic.html>

14. Переосмислення економіки як науки [Електронний ресурс] / – Режим доступу: www.kmbs.kiev.ua/studio.

15. Экономика и управление на предприятиях: научно-образовательный портал. [Електронний ресурс] /– Режим доступу : www.eur.ru.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання:
диференційований залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання

- а) вибіркове опитування студентів на лекціях;
- б) опитування з тем, призначених для самостійного опрацювання;
- в) контроль за виконанням практичних робіт, їх захист (у тому числі, самостійно виконаних);
- г) захист виконаних індивідуальних завдань;
- д) тестування з тем модулів.